БАЯН-ӨЛГИЙ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Баян-Өлгий аймгийн Засаг даргын тамгын газрын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: БӨА-2023/02/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:
www.audit.mn

Баян-Өлгий аймаг

2023 он

Баян-Өлгий аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга бөгөөд тэргүүлэх аудитор: М.Хуанган

Утас: 70422954 Цахим хаяг: khuanganm@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Х.Женисбек

Утас: 70422930 Цахим хаяг: jenisbekh@audit.gov.mn

Аудитор: Х.Еркебулан

Утас: 92921881 Цахим хаяг:erkebulankh@ audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу. .

АГУУЛГА

1. Хараат бус аудиторын дүгнэлт...

2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл ....

3. Санхүүгийн тайлангийн тодруулга...

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа...

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин ....

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал ....

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлт......................

4. Аудитын тайлан...

4.1 Ерөнхий зүйл ....

4.2 Материаллаг байдал ....

4.3 Төрийн хэмнэлтийн хуулийн хэрэгжилт...

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал ....

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт ....

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал ....

5. Аудитын илрүүлэлт ....

6. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл ....

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

БАЯН-ӨЛГИЙ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

83129 Өлгий, Баян-Өлгий аймаг
Утас/Факс: (976) 7042-2954
E-mail: bayanulgii@audit.gov.mn

БАЯН-ӨЛГИЙ АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗРЫН ДАРГА Б.МУХАМЕД ТАНАА

2023.02.24 № 261
танай ____________ -ны № ____________ -т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Баян-Өлгий аймгийн Засаг даргын тамгын газрын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Баян-Өлгий аймгийн Засаг даргын тамгын газрын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Түлш эрчим хүчний яамнаас "Эрдэнэбүрэн усан цахилгаан станц"-ын төслөөр Баяннуур сумын 51 айл өрхийн нөхөн олговрын 1,676.2 сая төгрөгийн санхүүжилтийг аймгийн ЗДТГ-ын дансаар дамжуулсан байна.

Аудитын гол асуудал

Материаллаг буруу эрсдэлийн үнэлгээ өндөр анхаарал татах асуудал гараагүй болно.

Бусад асуудлын хэсэг

Аудит, аудиторын хариуцлага, аудитын тайлангийн тухай хэрэглэгчдэд хамаатай бөгөөд санхүүгийн тайланд толилуулаагүй, тодруулаагүй асуудал байхгүй.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР М.ХУАНГАН

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**73,792,885.00**	**1,175,998,670.00**
31	**МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ**	4,457,000.00	1,095,211,800.00
311	**Кассанд байгаа бэлэн мөнгө**	4,325,000.00	-
31130	Нэмэлт санхүүжилт	4,325,000.00	
312	**Банкинд байгаа бэлэн мөнгө**	132,000.00	1,095,211,800.00
3121	**Төгрөг**	132,000.00	1,095,211,800.00
31213	Арилжааны банк дахь харилцах		1,095,211,800.00
31215	Нэмэлт санхүүжилтийн харилцах	132,000.00	-
33	**АВЛАГА**	4,317,779.00	4,983,764.00
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	272,630.00	-
335	**Бусад авлага**	4,045,149.00	4,983,764.00
3351	Байгууллагаас авах авлага	4,045,149.00	4,983,764.00
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	65,018,106.00	75,803,106.00
354	**Хангамжийн материал**	65,018,106.00	75,803,106.00
35470	Бусад хангамжийн материал	65,018,106.00	75,803,106.00
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**1,814,431,326.70**	**1,906,774,586.99**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	1,814,431,326.70	1,906,774,586.99
392	**Биет хөрөнгө**	1,702,593,514.05	1,795,056,774.34
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,626,514,196.00	1,651,670,301.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(137,956,816.08)	(193,505,265.80)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	378,761,870.00	448,761,870.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(351,817,425.39)	(365,734,092.03)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	288,428,585.30	385,772,032.30
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(223,074,042.21)	(255,678,297.11)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	309,722,300.30	335,074,400.30
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(205,985,153.83)	(228,304,174.26)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	21,100,000.00	21,100,000.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(3,100,000.04)	(4,100,000.06)
393	**Биет бус хөрөнгө**	111,837,812.65	111,717,812.65
39301	Програм хангамж	31,479,400.00	31,479,400.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(29,576,587.35)	(29,696,587.35)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	109,935,000.00	109,935,000.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**1,888,224,211.70**	**3,082,773,256.99**
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**1,888,224,211.70**	**3,082,773,256.99**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	1,888,224,211.70	3,082,773,256.99
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	982,855,147.30	982,855,147.30
51101	Өмч: - төрийн	982,855,147.30	982,855,147.30
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	(376,404,122.43)	818,144,922.86
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	(376,404,122.43)	(376,404,122.43)
51220	Тайлант үеийн үр дүн		1,194,549,045.29
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	1,281,773,186.83	1,281,773,186.83

6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**1,888,224,211.70**	**3,082,773,256.99**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**3,230,440,089.00**	**4,940,067,823.00**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**190,290,692.00**	**209,545,158.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	190,290,692.00	209,545,158.00
120004	Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	190,290,692.00	209,545,158.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	190,290,692.00	209,545,158.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**3,040,149,397.00**	**4,730,522,665.00**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	201,180,797.00	1,760,184,265.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	173,683,249.00	1,734,236,800.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	27,497,548.00	25,947,465.00
1330	**Төсвийн захирагчдаас**	2,838,968,600.00	2,970,338,400.00
133001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	2,838,968,600.00	2,970,338,400.00
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**3,115,673,957.83**	**3,745,518,777.71**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**3,115,673,957.83**	**3,745,518,777.71**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	2,993,263,309.83	3,052,997,635.71
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	1,003,800,381.00	1,117,929,097.00
210101	Үндсэн цалин	992,393,381.00	1,115,557,901.00
210102	Нэмэгдэл	9,117,000.00	
210105	Гэрээт ажлын хөлс	2,290,000.00	2,371,196.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	124,942,521.00	134,591,310.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	92,737,121.00	102,385,910.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	7,738,800.00	7,738,800.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	6,191,100.00	6,191,100.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,547,700.00	1,547,700.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	16,727,800.00	16,727,800.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	203,886,567.00	196,151,526.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	15,063,367.00	10,637,426.00
210302	Түлш, халаалт	159,194,100.00	154,885,000.00
210303	Цэвэр, бохир ус	29,629,100.00	30,629,100.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	144,106,433.00	164,623,357.00
210401	Бичиг хэрэг	15,631,400.00	19,985,700.00
210402	Тээвэр, шатахуун	103,342,444.00	123,356,425.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	13,695,900.00	13,787,132.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	10,907,189.00	-
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	529,500.00	7,494,100.00
2105	**Нормативт зардал**	6,381,050.00	8,140,000.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	-	1,020,000.00

210502	Хоол, хүнс		7,120,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	6,381,050.00	
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	63,558,733.00	54,127,710.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,825,500.00	
210604	Урсгал засвар	61,733,233.00	54,127,710.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	32,228,100.00	82,594,449.00
210701	Гадаад албан томилолт	-	-
210702	Дотоод албан томилолт	22,228,100.00	69,583,900.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	10,000,000.00	13,010,549.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	2,683,253.00	5,383,563.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	624,000.00	900,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	782,287.00	3,333,300.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	132,000.00	143,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,013,700.00	761,000.00
210807	Газрын төлбөр	131,266.00	246,263.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	1,411,676,271.83	1,289,456,623.71
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,254,006,353.92	1,166,983,721.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	6,850,000.00	2,415,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	150,819,917.91	120,057,902.71
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	122,410,648.00	692,521,142.00
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	75,056,443.00	37,944,800.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	75,056,443.00	25,039,100.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	-	12,905,700.00
2133	**Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	47,354,205.00	654,576,342.00
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	47,354,205.00	654,576,342.00
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**114,766,131.17**	**1,194,549,045.29**
225	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН**	28,680,555.57	-
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	28,680,555.57	-
4	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)**	(28,680,555.57)	-
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**86,085,575.60**	**1,194,549,045.29**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**3,040,149,397.00**	**4,730,522,665.00**
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**3,040,149,397.00**	**4,730,522,665.00**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	201,180,797.00	1,760,184,265.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	27,497,548.00	25,947,465.00

131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	173,683,249.00	1,734,236,800.00
131106	Төсвийн урамшуулал		
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	2,838,968,600.00	2,970,338,400.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	2,838,968,600.00	2,970,338,400.00
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**2,982,495,732.92**	**3,621,033,860.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**2,982,495,732.92**	**3,621,033,860.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**2,860,085,084.92**	**2,928,098,718.00**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	1,006,031,707.00	1,114,155,477.00
210101	Үндсэн цалин	582,734,648.00	745,555,730.00
210102	Нэмэгдэл	147,434,956.00	210,513,270.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	10,157,400.00	20,157,400.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	265,704,703.00	137,929,077.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	122,949,300.00	138,092,300.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	90,743,900.00	96,789,600.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	7,738,800.00	10,325,700.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	6,191,100.00	8,260,500.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,547,700.00	2,065,100.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	16,727,800.00	20,651,400.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	204,680,500.00	196,151,526.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	15,857,300.00	10,637,426.00
210302	Түлш, халаалт	159,194,100.00	154,885,000.00
210303	Цэвэр, бохир ус	29,629,100.00	30,629,100.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	123,600,989.00	141,771,132.00
210401	Бичиг хэрэг	14,999,100.00	21,433,700.00
210402	Тээвэр, шатахуун	82,498,800.00	103,550,300.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	13,695,900.00	13,787,132.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	10,907,189.00	-
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,500,000.00	3,000,000.00
2105	**Нормативт зардал**	6,000,000.00	8,140,000.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл		1,020,000.00
210502	Хоол, хүнс	-	7,120,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	6,000,000.00	-
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	57,310,200.00	53,023,310.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	2,158,800.00	767,100.00
210602	Тавилга	487,300.00	-
210604	Урсгал засвар	54,664,100.00	52,256,210.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	32,228,100.00	82,594,449.00
210702	Дотоод албан томилолт	22,228,100.00	69,583,900.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	10,000,000.00	13,010,549.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	3,048,253.00	8,664,063.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	624,000.00	900,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	782,287.00	3,333,300.00

210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	-	-
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	132,000.00	143,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,378,700.00	3,461,500.00
210807	Газрын төлбөр	131,266.00	246,263.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	-	580,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	1,304,236,035.92	1,185,506,461.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,297,386,035.92	1,182,247,461.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	6,850,000.00	3,259,000.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**122,410,648.00**	**692,935,142.00**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	75,056,443.00	38,358,800.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	75,056,443.00	25,039,100.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал		13,319,700.00
2133	**Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	47,354,205.00	654,576,342.00
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	47,354,205.00	654,576,342.00
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	**57,653,664.08**	**1,109,488,805.00**
5	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)**	**70,743,990.00**	**18,734,005.00**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**70,743,990.00**	**18,734,005.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	70,743,990.00	18,734,005.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	70,743,990.00	18,734,005.00
6	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)**	**(70,743,990.00)**	**(18,734,005.00)**
7	**САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ**	**-**	**-**
8	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)**	(13,090,325.92)	1,090,754,800.00
9	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**	17,547,325.92	4,457,000.00
10	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	4,457,000.00	1,095,211,800.00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Бусад	Засгийн газрын оролцооний нийт дүн
С01	**2020 оны 1-р сарын 1- үлдэгдэл**	**871,398,047.30**	**841,425,373.00**	**-132,988,635.99**		**1,579,834,784.31**
С02	**Нягтлан бодох элийн бодлогын өөрчлөлт**					**0.00**
С03	**Дахин илэрхийлсэн дэл**	**871,398,047.30**	**841,425,373.00**	**-132,988,635.99**	**0.00**	**1,579,834,784.31**
С04	**Үндсэн хөрөнгийн дахин ээний өсөлт**					**0.00**
С05	**Үндсэн хөрөнгийн дахин ээний бууралт**					**0.00**
С06	**Орлогын тайланд хүлээн өөрөгүй олз, гарз**					**0.00**
С07	**Тайлант үеийн үр дүн**			**269,207,994.66**		**269,207,994.66**
С08	**2020 оны 12-р сарын 31- үлдэгдэл**	**871,398,047.30**	**841,425,373.00**	**136,219,358.67**	**0.00**	**1,849,042,778.97**

D01	2020 оны 1-р сарын 1-х үлдэгдэл	871,398,047.30	841,425,373.00	136,219,358.67	0.00	1,849,042,778.97
D02	Нягтлан бодох элийн бодлогын өөрчлөлт					0.00
D03	Дахин илэрхийлсэн гдэл	982,855,147.30	1,281,773,186.83	-376,404,122.43	0.00	1,888,224,211.70
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин ээний өсөлт, бууралт					0.00
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, лт					0.00
D06	Орлогын тайланд хүлээн өөрөөгүй олз, гарз					0.00
D07	Гадаад валютын үүлэлтийн зөрүү					0.00
D08	Тайлант үеийн үр дүн			1,194,549,045.29		1,194,549,045.29
D09	2021 оны 12-р сарын 31-х үлдэгдэл	982,855,147.30	1,281,773,186.83	818,144,922.86	0.00	3,082,773,256.99

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
1	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**		
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	3,024,486,800.00	2,907,973,300.00
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	3,024,486,800.00	2,907,973,300.00
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	2,986,128,000.00	2,869,614,500.00
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	1,101,139,300.00	1,088,191,137.00
210101	Үндсэн цалин	725,468,800.00	719,591,390.00
210102	Нэмэгдэл	212,513,100.00	210,513,270.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	20,157,400.00	20,157,400.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	143,000,000.00	137,929,077.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	138,092,300.00	138,092,300.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	96,789,600.00	96,789,600.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	10,325,700.00	10,325,700.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	8,260,500.00	8,260,500.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,065,100.00	2,065,100.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	20,651,400.00	20,651,400.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	196,151,600.00	196,151,526.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	10,637,500.00	10,637,426.00
210302	Түлш, халаалт	154,885,000.00	154,885,000.00
210303	Цэвэр, бохир ус	30,629,100.00	30,629,100.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	143,772,300.00	141,771,132.00
210401	Бичиг хэрэг	22,526,100.00	21,433,700.00
210402	Тээвэр, шатахуун	103,550,300.00	103,550,300.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	14,695,900.00	13,787,132.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	3,000,000.00	3,000,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	77,992,200.00	67,222,315.00

210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	15,000,000.00	14,966,105.00
210604	Урсгал засвар	62,992,200.00	52,256,210.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	67,537,000.00	63,455,649.00
210702	Дотоод албан томилолт	52,537,000.00	50,445,100.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	15,000,000.00	13,010,549.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	14,712,300.00	13,199,063.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	900,000.00	900,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	3,333,300.00	3,333,300.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	1,000,000.00	
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	300,000.00	143,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	8,000,000.00	7,996,500.00
210807	Газрын төлбөр	599,000.00	246,263.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	580,000.00	580,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	1,246,731,000.00	1,161,531,378.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,241,731,000.00	1,158,272,378.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	5,000,000.00	3,259,000.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	38,358,800.00	38,358,800.00
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	38,358,800.00	38,358,800.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	25,039,100.00	25,039,100.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	13,319,700.00	13,319,700.00
13	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	3,024,486,800.00	2,907,973,300.00
1320	**ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	3,024,486,800.00	2,907,973,300.00
132001	Орон нутгийн төсвөөс	3,024,486,800.00	2,907,973,300.00
4	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**		13,222,325.92
5	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**		
6	**ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ**		
61	**БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО**	1.00	1.00
610001	Төсвийн байгууллага	1.00	1.00
62	**АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО**	96.00	96.00
620001	Удирдах ажилтан	9.00	9.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	58.00	58.00
620003	Үйлчлэх ажилтан	29.00	29.00
65	**ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ**	**96.00**	**96.00**
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	46.00	46.00
650002	Төрийн тусгай албан хаагч (ТТ)	4.00	3.00
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	44.00	44.00
650011	Улс төрийн албан хаагч (УТ)	2.00	2.00

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Гүйцэтгэл

	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	4325000.00	4,457,000.00
I	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**158416737.00**	**1,760,316,265.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**158416737.00**	**1,760,316,265.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	158416737.00	1,168,105,023.00
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	27497548.00	25,964,340.00
210101	Үндсэн цалин	27497548.00	25,964,340.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	10907189.00	-
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	10907189.00	
2105	**Нормативт зардал**	0.00	8,140,000.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл		1,020,000.00
210502	Хоол, хүнс		7,120,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	2886000.00	-
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	2886000.00	
2107	**Томилолт, зочны зардал**	0.00	19,138,800.00
210702	Дотоод албан томилолт		19,138,800.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	117126000.00	1,114,861,883.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	110276000.00	1,114,861,883.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	6850000.00	
2133	**Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	**42632060.00**	**592,211,242.00**
213503	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, төвлөрүүлэх шилжүүлэг	42632060.00	592,211,242.00
II	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	201180797.00	1,168,105,940.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	201180797.00	1,168,105,940.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	173683249.00	1,140,827,140.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	27497548.00	27,278,800.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого		
IV	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)**		
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	4,325,000.00	4,457,000.00
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	4,457,000.00	1,095,211,800.00

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Байгууллагын үйл ажиллагааны чиглэл, зорилго, зорилтын талаар

Баян-Өлгий аймгийн Засаг даргын тамгын газрын эрхэм зорилго нь “Төр засгийн болон аймгийн бодлогын хэрэгжилтийг шуурхай удирдлагаар хангах, дүнг шударгаар тооцох замаар төрийн үйлчилгээний бүтээмжийг нэмэгдүүлэх, иргэддээ чанартай үйлчилгээ үзүүлэх, улмаар орон нутгийн хөгжлийг тэтгэх чадварлаг захиргааны байгууллагыг төлөвшүүлэх” гэсэн чиг үүрэгтэйгээ нийцсэн зорилго зорилт дэвшүүлж хэрэгжүүлж ажилласан байна.

1. Төрийн үйлчилгээний чанарыг сайжруулах, бүтээмжийг нэмэгдүүлэх

- ЗДТГ-ын хэлтэс тасгууд болон холбогдох агентлагуудын ажлын уялдаа холбоог сайжруулах
- Иргэдэд үзүүлэх төрийн үйлчилгээг нэг цонхны зарчмаар хэрэгжүүлэх иргэдийн санал хүсэлтийг хурдан шуурхай шийдвэрлэх төв болгон өөрчлөх
- Бүтээмжийг дээшлүүлэх Японы 5С аргыг нэвтрүүлэх үйлчилгээний хүртээмжийг нэмэгдүүлэх
- Өргөдөл гомдлыг цахим хэлбэрт шилжүүлэх, хариу мэдэгдэх ажлыг эрчимжүүлэх
- Төрийн бус байгууллагуудын үйл ажиллагааг дэмжиж, төрийн зарим үүргийг төрийн бус байгууллагаар гүйцэтгүүлэх арга хэмжээ авч хэрэгжүүлэх
- Аймгийн нийгэм болон эдийн засгийн салбар, төрийн захиргааны үйлчилгээний хөгжлийг хангах, уялдаа холбоог сайжруулахад чиглэсэн оновчтой бодлого боловсруулах хэрэгжүүлэх

2. Албан хаагчдын мэдлэг, чадварыг дээшлүүлэх, хүний нөөцийн хөгжлийг хангана

- ЗДТГ-ын албан хаагчдыг мэргэжил дээшлүүлэх курс, семинарт хамруулах мэдлэг, мэргэжлийг нь дээшлүүлэх арга хэмжээг шат дараатай хэрэгжүүлэх
- ЗДТГ-ын албан хаагчдын ажлын гүйцэтгэлийн үнэлгээг оновчтой, тодорхой болгох
- ЗДТГ-ын албан хаагчдын нийгмийн хамгааллын чиглэлээр тодорхой хөтөлбөр боловсруулж хэрэгжүүлэх
- Хүний нөөцийг хөгжүүлэх сургалтын хөтөлбөр боловсруулах хэрэгжүүлэх

3. Хариуцлага, хяналтын тогтолцоог төгөлдөржүүлэх

- Төрийн бүх шатны албан хаагчдын үүргийг тодорхой болгож, үүргийн биелэлтийг үндэслэн хариуцлага тооцдог болгох
- Үр дүнд суурилсан хяналт шинжилгээ, үнэлгээний ажлын шинэ тогтолцоог хэрэгжүүлэх
- Хяналт шинжилгээ, үнэлгээний мэдээллийн санг өргөжүүлэх, хэрэглэгчдийг мэдээллээр хангах
- Төрийн байгууллагуудын дотоод хяналтыг төгөлдөржүүлэх

4. Гадаад харилцааг өргөжүүлэх

   -Төрийн захиргааны байгууллагуудын үйл ажиллагааг бэхжүүлэх Сайн засаглал хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх чиглэлээр “Мерси-Кор” болон бусад олон улсын байгууллагуудтай нягт хамтран ажиллах
   Бусад аймгуудын ЗДТГ болон хөрш орнуудын ижил төвшний төрийн захиргааны байгууллагатай холбоо тогтоож, хамтран ажиллах, харилцан туршлага солилцох.

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Байгууллагын үйл ажиллагаа явуулж буй хууль эрх зүйн орчны талаар

Тус байгууллага нь үйл ажиллагаандаа дараах хууль журмыг ашигладаг байна. Үүнд:

- Төсвийн тухай хууль
- Хөдөлмөрийн тухай хууль
- Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль
- Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль
- Шилэн дансны тухай хууль
- Татварын тухай хууль
- Нийгмийн даатгалын тухай хууль болон бусад холбогдох хуул тогтоомжууд

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт ороогүй байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж буй дотоод хяналтаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Тус байгууллагад дотоод аудитын нэгж ажилладаггүй. Санхүүгийн хяналт, дотоод аудитын албанаас тайлант онд шалгалт хийгдсэн байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах *шаардлагагүй* гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

2022 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Байгууллагын мөрдөж буй нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийн талаар

Аймгийн Засаг даргын тамгын газрын даргын 2020 оны 03 дугаар сарын 29-ний өдрийн А/09 тоот тушаалаар баталсан "Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг"-ийг мөрдөж байна.

Тус газрын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Аймгийн Засаг даргын тамгын газрын 2022 оны санхүүгийн тайланг Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар баталсан “Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар”-ын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тайлант хугацаанд нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогод өөрчлөлт ороогүй байна.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 1,194.6 сая төгрөгөөр буюу 61.2 хувиар өссөн байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	4,457.0	1,095,211.8	1,090,754.8
Авлага	4,317.8	4,983.8	666.0
Бараа материал	65,018.1	75,803.1	10,785.0
Үндсэн хөрөнгө	1,814,431.3	1,906,774.6	92,343.3
Нийт хөрөнгө	**1,882,224.2**	**3,082,773.3**	**1,194,549.1**
Өр төлбөр	-	-	-
Засгийн газрын хувь оролцоо /Эздийн өмч/	1,882,224.2	3,082,773.3	1,194,549.1
Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн	**1,882,224.2**	**3,082,773.3**	**1,194,549.1**

Дээрх хүснэгтээс харахад мөнгө, авлага, бараа материал, үндсэн хөрөнгө, өр төлбөр дансанд өөрчлөлт гарсан байна.

Түлш эрчим хүчний яамнаас “Эрдэнэбүрэн усан цахилгаан станц”-ын төслөөр Баяннуур сумын 51 айл өрхийн нөхөн олговрын санхүүжилтийг Аймгийн ЗДТГ-ын дансаар дамжуулан олгосон ба жилийн эцэст дансны үлдэгдэлд байна.

Оны эцэст 4.9 сая төгрөгийн авлагын үлдэгдэлтэй байна.

Оны эхэнд бараа материалын данс 65.0 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэй байсан ба төсвийн хөрөнгөөр нийт 260.4 сая төгрөгийн бараа материал худалдан авч 15.9 сая төгрөгийн бараа материалыг үнэгүй хүлээн авч, 265.5 сая төгрөгийн бараа материалыг үйл ажиллагаандаа зарцуулж, оны эцэст 75.8 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэй гарчээ.

Үндсэн хөрөнгийн данс оны эхэнд 2.765.9 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэй байсан ба тайлант онд төсвийн хөрөнгөөр 18.7 сая төгрөгийн хөрөнгийг худалдан авч, 193.6 сая төгрөгийн хөрөнгийг үнэ төлбөргүй хүлээн авсан байна.

Засгийн газрын хувь оролцоо дансны үлдэгдэл 3,082.8 сая төгрөг болж өмнөх оны үлдэгдлээс 1,194.5 сая төгрөгөөр өссөн нь тайлант үеийн үр дүн болон үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлттэй холбоотой байна.

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Аймгийн Засаг даргын тамгын газар нь 2022 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 2,317.7 сая төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс, нийт зарлагыг 2,317.7 сая төгрөгөөр тооцон төлөвлөж дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант оны батлагдсан төсвийг 724.8 сая төгрөгөөр нэмэгдүүлж, 3,042.5 сая төгрөгөөр тодотгож баталсан байна.

Төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 1 хөтөлбөрийн 6 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 3,024.5 сая төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс санхүүжүүлэхээр баталсан байна.

Гүйцэтгэлээр орон нутгийн төсвөөс 2,907.9 сая төгрөгийн санхүүжилт зарцуулсан байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 2,907.9 сая төгрөг буюу 96.1 хувьтай байгаа нь үндсэн үйл ажиллагааны зардлын төсвийг 116.5 сая төгрөгөөр дутуу зарцуулсан байна.

Хүснэгт 2. Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

/мянган төгрөгөөр/

д/д	Хөтөлбөр, арга хэмжээ	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Биелэлт
1	80101-Үндсэн үйл ажиллагааны зардал	1,744,397.0	1,711,342.1	-33,054.9	98.1
2	80802-Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж	38,358.8	38,358.8	-	100.0
3	81102-Орон нутгийн нөөц хөрөнгө	954,400.0	895,288.5	-59,111.5	93.8
4	81104-Бусад ангилагдаагүй нөөц хөрөнгө	252,331.0	234,591.9	-17,739.1	92.9
5	81519-Төрийн албан хаагчдыг мэргэшүүлэг	10,000.0	3,475.0	-6,525.0	34.8
6	82801-Улсын баяр наадам	25,000.0	24,917.0	-83.0	99.7
	Дүн	**3,024,486.8**	**2,907,973.3**	**116,513.5**	**96.1**

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.5.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Архивын ерөнхий газраас гэрээт операторчдын цалин 25.9 сая төгрөг, Архивын орлогоос 11.1 сая төгрөг, Түлш Эрчим Хүчний яамнаас Эрдэнэбүрэн усан цахилгаан станц нөхөн олговор 1,676.2 сая төгрөг, Хууль зүйн дотоод хэргийн яамнаас нэг цэгийн үйл ажиллагааг сайжруулахад 11.8 сая төгрөг, Төрийн албаны зөвлөлөөс 7.8 сая төгрөг, НҮБ-аас Төрийн сангийн сургалтын зардал 27.3 сая төгрөгийн нэмэлт санхүүжилт хүлээн авчээ.

Үүнээс цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшилд 25.9 сая төгрөг, хангамж, нормативт зардалд 8.1 сая төгрөг, томилолт, зочны зардалд 19.1 сая төгрөг, бараа үйлчилгээний бусад зардалд 1114,9 сая төгрөг, нийт 1760.3 сая төгрөгийг зарцуулж, нэмэлт санхүүжилтийн данснаас 592.2 сая төгрөгийг төсөвт төвлөрүүлсэн байна. Оны эцэст нэмэлт санхүүжилтийн дансанд 4.4 сая төгрөгийн мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэлтэй байна.

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

3.5.4 Төсөл хөтөлбөрийн үе шат, хүрэх үр дүн

Аймгийн Засаг даргын тамгын газарт 2022 онд төсөл хөтөлбөр хэрэгжүүлээгүй байна.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу аймгийн Засаг даргын тамгын газрын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний

өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав. Мөн байгууллагын үйл ажиллагааг сайжруулах хууль тогтоомжийн хэрэгжилт, бүртгэл тайлагналтай холбоотой өгсөн зөвлөмжүүдийг тусгасан болно.

Аудитыг Баян-Өлгий аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор Х.Еркебулан гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер Х.Женисбек, дарга, тэргүүлэх аудитор М.Хуанган нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Аймгийн Засаг даргын тамгын газрын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2023 оны 01 дүгээр сарын 25-ны өдрийн 4-03/87 тоот дугаартай албан бичгээр ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг дунд гэж үнэллээ.

Төлөвлөлтийн материаллаг Баян-Өлгий аймгийн Засаг даргын тамгын газрын 2021 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлын 3040.1 сая төгрөгөөс 1.5 хувиар буюу 45.6 сая төгрөгөөр, тогтоосныг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагатай гэж үзсэн.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль хэрэгжиж эхэлсэнтэй холбоотойгоор цалингийн зардал, бичиг хэргийн зардал, шуудан холбооны зардал, урсгал засвар, дотоод албан томилолт, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, бараа үйлчилгээний бусад зардлыг хэмнэлттэй зарцуулсан байна.

Тухайлбал: цалингийн зардлаас 12.9 сая төгрөг, хангамж бараа материалын зардлаас 2.0 сая төгрөг, эд хогшил худалдан авах зардлаас 10.8 сая төгрөг, дотоод албан томилолтын зардлаас 4.1 сая төгрөг, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр зардлаас 1.5 сая төгрөг, бараа үйлчилгээний бусад зардлаас 85.2 сая төгрөг нийтдээ 116.5 сая төгрөгийг хэмнэж зарцуулсан байна.

Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилтийг шалгаж үзэхэд Аймгийн Засаг даргын тамгын газар нь “нийтдээ 15.4 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг төрийн цахим худалдан авалтын тухай хууль тогтоомжийг зөрчиж худалдан авсан байна.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Шилэн дансны мэдээллээс шалгах программд орсон мэдээллүүдийн хэрэгжилтийг шалгахад хуулийн дагуу мэдээллээ хугацаанд нь бүрэн оруулсан байна.Шилэн дансны мэдээлсэн байдлын хэрэгжилт 100% байна.

4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд алдаа, зөрчилтэй асуудал гараагүй болно.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Аймгийн Засаг даргын тамгын газрын 2022 оны эхний хагас жилийн санхүүгийн тайланд хийсэн завсрын аудитаар алдаа зөрчил илрээгүй.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх санхүүгийн тайлангийн аудитаар 20.5 сая төгрөгийн 1 заалттай албан шаардлага өгсөн. Зөрчлийг арилгаж албан шаардлагын биелэлтийг аймгийн Засаг даргын тамгын газрын 2022.11.07 №3-01/861 тоот албан бичгээр ирүүлсэн байна.

Хүснэгт 4 Төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт

/сая төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Өмнөх аудитын үзүүлэлт		Биелэлт		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Акт					
Албан шаардлага	1	20.5	1	20.5	100
Зөвлөмж					
Нийт дүн	**1**	**20.5**	**1**	**20.5**	**100**

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Дараагийн аудитаар анхаарах зүйл гараагүй болно.

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Дараагийн аудитаар анхаарах зүйл гараагүй. Санхүүгийн тайлангийн аудитаар цаг хугацааны хязгаарлагдмал байдлаас шалтгаалж эрсдэлтэй гэж сонгосон данс, ажил гүйлгээнүүдэд горим сорил хэрэгжүүлсэн ба төсвийн зарцуулалтыг гүйцэтгэлийн шалгалтаар дэлгэрэнгүй шалгах шаардлагатай.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар санхүүгийн тайланд залруулга хийгдээгүй. Аудитаар нийт 15.4 сая төгрөгийн зөрчил илэрч 15.4 сая төгрөгийн албан шаардлага хүргүүлэв.

5.1 Төлбөрийн акт

Аудитаар төлбөрийн акт тогтоогдоогүй.

5.2 Албан шаардлага

Аудитаар дараах зөрчилд албан шаардлага өгөгдлөө. Үүнд:

1. Аймгийн Засаг даргын тамгын газар нь “Говь-Хангай” ХХК, “Бек-Импекс” ХХК-аас нийтдээ 15,430.1 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг төрийн цахим худалдан авалтын тухай хууль тогтоомжийг зөрчиж худалдан зөрчилд албан шаардлага өгөв.

5.3 Зөвлөмж

Аудитаар зөвлөмж өгөгдөөгүй.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Дүн												

Нийт зөрчил		Үүнээс									
		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Дүн								
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Төрийн цахим худалдан авалтын журам зөрчсөн	1	15,430.1			1	15,430.1		
Дүн	1	15,430.1			1	15,430.1		
Нийт дүн	**1**	**15,430.1**			**1**	**15,430.1**		